

ЕЛІСАБЕТ ГРІМ П'ЯТДЕСЯТ ОДИН РІК, ЇЇ ВОЛОССЯ ВЖЕ ВКРИЛА СИВИНА. У НЕЇ ВЕСЕЛІ ОЧІ і, коли вона посміхається, видно, що один передній зуб виступає вперед.

Елісабет працює медсестрою в Біргіттагордені — спеціальному виховному закладі для підлітків, розташованому на північ від Сундсвалля. Біргіттагорден — приватний інтернат, де одночасно можуть проживати до восьми дівчат у віці від дванадцяти до сімнадцяти років, поселених туди згідно із Законом про опіку над неповнолітніми².

Кілька дівчат потрапили сюди з наркотичною залежністю, майже всі мають досвід самокалічення та страждають на харчові розлади. Деякі з них дуже агресивні.

Альтернатив таким закритим інтернатам, із сигналізацією на дверях, загратованими вікнами та шлюзами на входах, немає. Наступним етапом для підлітків, які потрапляють сюди, зазвичай стають в'язниці для дорослих та закриті психіатричні лікарні. Але Біргітта-

² LVU — Lagen om särskilda bestämmelser för vård av unga — це закон, згідно з яким дітей можуть забрати з сім'ї та віддати або до опікунської родини або до інтернату. В законі дві частини — дітей можуть забрати через те, що про них погано дбають батьки, або через їхню власну деструктивну поведінку — наркотики, кримінал, асоціальна поведінка (це стосується дітей від 12 років), у разі, коли батьки вже не можуть з цим впоратися самі. Якщо дитина підпадає під дію LVU, опіка над нею переходить до держави (не обов'язково назавжди).

Горден — один з винятків. Сюди селять дівчат, у яких є шанс коли-небудь повернутися назад до суспільства та перейти на амбулаторне лікування.

«До Біргітта Горден потрапляють „хороші дівчата“, — завжди говорить Елісабет.

Вона відламує останній шматочок чорного шоколаду, кладе його до рота та відчуває солодкий смак і гірке поколювання під язиком.

Її плечі повільно розслабляються. Попри те, що день почався так добре, вечір видався неспокійним. Зранку були заняття, а після обіду дівчата купалися в озері та грали в ігри.

Після вечера завгосп поїхала додому й Елісабет залишилася в інтернаті сама.

Чотири місяці по тому, як холдинг «Бланшефордс» викупив медичний концерн, якому належав Біргітта Горден, кількість нічного персоналу різко зменшилася.

Сьогодні вихованки могли дивитися телевізор до десятої вечора. Елісабет сиділа в сестринській, записуючи нову інформацію в особисті справи дівчат, коли почула обурені крики. Вона поквапилася до вітальні та побачила, що Міранда накинулася на малу Тулу. Міранда кричала, що Тула — сука та шльондра, стягнула її з дивана на підлогу та взялася копати її в спину.

Елісабет вже почала звикати до агресії Міранди. Жінка забігла всередину та відтягнула дівча від Тули, отримала ляпаса та була змушенна гарикнути на Міранду за неприйнятну поведінку. Без зайвих розмов Елісабет повела Міранду на огляд, а потім — в ізолятор.

Елісабет побажала дівчині доброї ночі, але Міранда не відповіла. Вона просто сиділа на ліжку, уп'явшись очима в підлогу, та посміхалася сама до себе, поки Елісабет зачиняла та замикала двері.

Новій дівчині, Віккі Беннет, було призначено вечірню розмову, але Елісабет змарнувала занадто багато часу

на конфлікт між Мірандою та Тулою. Віккі обережно нагадала, що сьогодні її черга, і дуже засмутилася, дізнавшись, що розмову перенесено. Вона розбила чайну чашку та навмисне порізала живіт та руки гострою скалкою.

Коли Елісабет зайдла до кімнати, Віккі сиділа, затуливши долонями обличчя. Кров текла по її руках.

Елісабет промила неглибокі подряпини, заклеїла пластиром рану на животі, наклала пов'язку на руки дівчини, а потім втішала її та називала «сонечком», аж поки не побачила маленьку посмішку. Вже третю ніч поспіль вона давала пацієнтці десять міліграмів «Сонати» на ніч, щоб та змогла заснути.

УСІ ДІВЧАТА СПЛЯТЬ, У БІРГІТТА ГОРДЕН ТИХО. У ВІКОНЕЧКУ СЕСТРИНСЬКОЇ ГОРИТЬ ЛАМПА, ЧЕРЕЗ ЯКУ СВІТ ЗА ВІКНОМ ЗДЕСТЬСЯ НЕПРОНИКНО ЧОРНИМ.

Елісабет сидить за комп’ютером, насупивши лоба, та записує в журнали події сьогоднішнього вечора.

Уже майже північ, і Елісабет розуміє, що не встигла випити вечірню пігулку. Свій улюблений наркотичок — як вона любить жартувати. Нічні чергування та важкі робочі дні зіпсували її нічний сон. Зазвичай вона п’є десять міліграммів «Стілнокта» о десятій, щоб заснути об одинадцятій та проспати кілька годин.

Вереснева темрява огорнула ліс, але й досі видно, як гладенька поверхня озера Гіммелль сяє, наче перламутр.

Елісабет закінчила — нарешті можна вимкнути комп’ютер та випити таблетку. Вона загортается в кофту та мріє про величезного червоного вина. Жінці хотілося б лежати у своєму ліжку з книжкою та вином, читати та теревенити з Даніелем.

Але сьогодні вона чергує й тому спатиме в кімнаті для персоналу.

Елісабет смикається, коли надворі раптом починає гавкati Бустер. Він гавкає так налякано та сердито, що її руки вкриваються мурахами.

Уже пізно, вона вже давно мала б бути в ліжку.

У цей час вона зазвичай уже спить.

Коли гасне екран монітора, у кімнаті стає темно. Навколо раптом западає повна тиша. До Елісабет раптом долинають звуки власних рухів: потріскування стільця, коли вона підводиться, рипіння під ногами, коли вона підходить до вікна. Жінка намагається визирнути надвір, але темне скло лише віддзеркалює її обличчя, кабінет з комп'ютером та телефоном, стіни, пофарбовані в жовтий та зелений.

Раптом у віддзеркаленні вона бачить, як позад неї тихенько починають прочинятися двері.

Серце Елісабет б'ється швидше. Напіввідчинені двері вже майже розчахнулися. Це, напевне, протяг — намагається переконати себе вона. Дме через комин у їdalyni.

Елісабет охоплює дивна тривога, страх починає закипати у її жилах. Жінка не наважується обернутися, лише дивиться уважно в темну шибку на віддзеркаллення дверей за спиною.

Вона дослухається до тиші, до комп'ютера, що й досі гуде.

Намагаючись струсити з себе неприємне відчуття, вона простягає руку, вимикає лампу на підвіконні та обертається.

Двері широко розчинені.

Її поза шкірою йде мороз.

У коридорі, що веде до їdalyni та кімнат вихованок, горить світло. Елісабет виходить з сестринської, думає, що треба перевірити, чи зачинені вентиляційні отвори в комині, коли раптом чує шепіт з кімнат дівчат.

ЕЛІСАБЕТ СТОЇТЬ ТИХО ТА СЛУХАЄ, ЇЇ ПОГЛЯД СПРЯМОВАНИЙ у коридор. Спочатку вона нічого не чує, але згодом знову вловлює цей звук. Тихий, майже нечутний шепіт, важко розібрати слова.

— Твоя черга заплющувати очі, — шепоче хтось.

Елісабет нерухомо дивиться в темряву, блимає знову і знову, але не може нічого розгледіти у пітьмі коридору.

Вона встигає подумати, що хтось із дівчат, напевно, говорить уві сні, коли чує дещо дивне. Ніби на підлогу кинули перестиглій персик. А потім ще якийсь фрукт. Важкий вологий плюск. Ніжка стола дряпає підлогу, а потім ще два персикипадають на підлогу.

Краєм ока Елісабет помічає рух. Тінь, яка прослизає повз неї. Жінка повертається та бачить, як двері до їdalyni повільно зачиняються.

— Чекай, — каже вона, хоча підозрює, що це знову протяг.

Елісабет квапиться вперед, хапає дверну ручку та відчуває неочікуваний спротив, ніби хтось тримає двері з іншого боку. Після короткої боротьби двері повільно розчиняються.

Елісабет заходить у їdalyni. Вона тримається сторохко та намагається обвести оком кімнату. Подряпаний стіл тъмяно блищиць. Вона обережно підходить до великої қахляної пічки, бачить віддзеркаллення своїх рухів у зачинених латунних дверцятах.

Розпечений димар пашіє жаром.

Раптом за дверцятами щось починає тріщати й грюкати. Елісабет ступає крок назад та наштовхується на стілець.

Це лише прогорілі дрова, які попадали та вдарилися у дверцята пічки. Кімната геть порожня.

Елісабет переводить дух, залишає їdalyni, зачиняє двері та прямує коридором до кімнати для персоналу, але зупиняється та прислухається.

З кімнат дівчат нічого не чути. Повітря напоєне якимось кислуватим, металевим запахом. Очі Елісабет шукають руху, але в коридорі все тихо та спокійно. Та її все одно тягне туди. До того ряду незамкнених дверей. Деякі стоять напіввідчиненими, інші — зачинені.

З правого боку коридору розташовані туалети, за ними — невеликий альков із замкненими дверима до ізолятора, де спить Міранда.

Вічко у дверях тьмяно блищить.

Елісабет зупиняється та затамовує дух. В одній із кімнат хтось шепоче тонким дівочим голосом, але різко зупиняється, коли Елісабет підходить ближче.

— Тихо там, — говорить вона невідомо кому.

Серце починає битися швидше, коли звідкись лунають кілька швидких ударів. Важко сказати, звідки йде звук, але здається, ніби Міранда лежить у ліжку та гуває ногами в стіну. Елісабет хоче підійти та подивитися у вічко, коли помічає, що вглибині темного алькова хтось стоїть. Людина.

Елісабет зойкає та задкує. Її заповнює нереальне відчуття, ніби тіло рухається під водою.

Жінка відразу усвідомлює небезпечність цієї ситуації, але страх уповільнює її рухи.

Лише коли підлога коридору рипить під ногами, вона розуміє, що треба рятуватися та тікати.

Постать у темряві раптом починає швидко рухатися.

Елісабет обертається, починає бігти, чує кроки за спиною, ковзається на рядні, б'ється плечем у стіну, але продовжує тікати.

Лагідний голос просить її зупинитися, але вона не слухається, тікає, кидається стрімголов у дверний отвір.

Двері розчиняються та відлітають назад.

У паніці Елісабет пробігає повз кімнату для огляду, хапаючись за стіни. Постер з Конвенцією про права ди-

тини зривається з гачка та падає на підлогу. Елісабет добігає до входних дверей, намацує ручку, штовхає двері та вибігає в прохолодне нічне повітря, але ковзається на сходах. Вона підвертає ногу та вдаряється стегном. Гомілка так болить, що Елісабет голосно зойкає. Вона сповзає на землю, чує важкі кроки в тамбурі, повзе кілька метрів, губить капці та зі стогоном підводиться.

СОБАКА ГАВКАЄ НА НЕЇ, СТРИБАЄ НАВКОЛО, голосно дихає з висолопленим язиком та скімлить. Елісабет шкунтильгає через темне подвір'я, подалі від будинку. Собака гавкає знову, налякано та сердито. Елісабет розуміє, що немає сенсу тікати в ліс, до найближчого житла — півгодини на машині. Її нема куди подітися. Вона озирається в темряві та нишком прослизає за пральню. Елісабет прямує до шопи для човнів, відчиняє двері тремтячими руками, заходить всередину та обережно зачиняє за собою двері.

Голосно дихаючи, вона опускається на підлогу та шукає в кишенях телефон.

— Господи, о, Господи...

В Елісабет так тримтять руки, що телефон вислизає та падає на підлогу. Задня кришка відлітає, випадає батарея. Жінка починає збирати деталі, коли чує кроки на подвір'ї.

Елісабет затамовує дух.

Пульс калатає в тілі. Шумить у вухах. Вона намагається щось розгледіти крізь низьке вікно.

Собака гавкає просто поруч з шопою. Бустер прийшов за нею аж сюди. Він шкрябає кігтями у двері та налякає скімлить.

Елісабет заповзає глибоко в куток за кам'яною пічкою, намагається дихати тихо, ховається за кошиком з дровами та запихає плоску батарею в телефон.

Елісабет скрикує, коли двері до шопи відчиняються. У паніці вона сунеться вздовж стіни, але тікати нема куди.

Вона бачить чоботи, темну постать, а потім страхітне обличчя й молоток у руці — важкий, блискучий.

Вона киває, дослухається до голосу та затуляє обличчя руками.

Тінь вагається, але потім швидко перетинає кімнату, притискає її ногою до підлоги та завдає потужного удару. Лоб горить вогнем. Зір повністю зникає. Елісабет жахливо болить, але водночас вона відчуває, як тепла кров заливає вуха і м'яко ллеться далі на шию.

Наступний удар влучає в те саме місце, голова гойдається з боку на бік. Елісабет відчуває лише, як легені інстинктивно хапають повітря.

Вона розгублено думає, що повітря таке солодке, — а потім непритомніє.

Елісабет не відчуває решти ударів, не відчуває, як смикається її тіло. Вона не помічає, як хтось забирає з її кишені ключі від ізолятора та сестринської. Не бачить, як її тіло залишається лежати на підлозі, як собака прослизає всередину та починає злизувати кров з розбитої голови, поки життя повільно залишає її.

5

НА СТОЛІ ХТОСЬ ЗАЛИШИВ ВЕЛИКЕ ЧЕРВОНЕ ЯБЛУКО. Воно блищить і має дуже апетитний вигляд. Вона думає: з'їм його та вдам, ніби це не я. Хай собі питаютъ, хай собі лятають — буду сидіти мовчки з кислою пикою.

Вона простягає руку, але, піднявши яблуко, розуміє, що воно зовсім гниле.

Пальці втопають у холодній вогкій м'якоті.

Ніна Муландер прокидається від того, що відсмикує руку. Глупа ніч. Вона лежить у своєму ліжку. Чути лише гавкіт собаки надворі. Через нові ліки вона постійно прокидається вночі. Мусить вставати в туалет. Стопи та гомілки набрякають, але без ліків вона не може. Без них усі думки чорніють, у неї вистачає енергії лише на те, щоб лежати із заплющеними очима.

Вона думає, що їй потрібно хоча б трошки світла, чогось, на що можна очікувати та сподіватись. Не лише смерть, не лише думки про смерть.

Ніна вилазить з-під ковдри, спускає ноги на теплу дерев'яну підлогу та підводиться з ліжка. Їй п'ятнадцять років, у неї пряме біляве волосся. Вона повнотіла, із широкими стегнами та великими грудьми. Біла фланелева сорочка обтягує живіт.

В інтернаті тихо та спокійно, табличка «Пожежний вихід» осяює зеленим світлом коридор.

За одними дверима чути дивний шепіт, і Ніна думає, що інші дівчата знову влаштували таємну вечірку й навіть не подумали її запросити.

«Не дуже й хотілося», — думає вона.

У повітрі висить запах згаслого вогнища. Собака знову починає гавкати. Підлога в коридорі холодніша. Ніна навіть не намагається йти тихо. Їй хочеться голосно grimнути дверима до туалету, вдарити кілька разів. Байдуже, що Альміра розсердиться та почне кидатися речами.

Старий паркет тихо тріщить. Ніна прямує до туалетів, але зупиняється, коли відчуває, що наступила правою ногою на щось вологе. З-під дверей ізолятора, де спить Міранда, розповзається темна пляма. Спочатку Ніна за-